

Komerční model a vedení projektů

Open Source Programování

http://rtime.felk.cvut.cz/osp/

© Copyright 2004-2010, Pavel Píša, Michal Sojka, František Vacek, Free-Electrons.com, GNU.org, kernel.org, Wikipedia.org Creative Commons BY-SA 3.0 license Latest update: 23. III 2010

Jonathan Bruce Postel (1943 – 1998)

- Významná osobnost Internetu
- Administrátor IANA (Internet Assigned Numbers Authority)
- Do konce života editor RFC (Request for Comment) de-facto základního kamene samoorganizace standardů Internetu – publikované IETF (Internet Engineering Task Force)
- RFC jsou od revolučních nápadů, až po humor, obsah, který dostane

RFC číslo se již nemění

- Proposal návrh k diskuzi
- Pokud jsou již dvě nezávislé interoperabilní implementace – Draft
- Když se prokáže užitečnost tak se stane standardem – STD číslo, to zůstává i pro příští verzi, pak již odkazuje na jiné RFC
- Postel's Law: "be conservative in what you do, be liberal in what you accept from others" (often reworded as "be conservative in what you send, liberal in what you accept").

Otázky ohledně komerčního modelu

- Vývojáři i uživatelé
 - Jak mi může pomoci svobodný otevřený model vývoje SW (FOSS -Free and Open Source Software)?
 - Jak lze vydělat peníze z FOSS produktů?
- Při použití SW ve uvnitř komerční firmy
 - Snížení licenčních nákladů (často na nulu)
 - Nemůže nastat situace naprosté závislosti na jednom dodavateli (vendor lock-in) typicky třeba uložením velkého množství vlastních dat v proprietárním formátu nebo portace a vytváření infrastruktury nad API, jehož dodavatel postupně zvyšuje cenu neúměrně vývoji
 - Hrozba ztráty podpory pokud původní dodavatel nechce, není ochoten za přiměřenou cenu podporu nabídnout, najde se jiný
 - Možnost upravit SW vlastním potřebám

Běžné modely tvorby zisku z FOSS

- Hlavních pět kategorií
 - Výrobci HW: otevřený SW (FOSS) umožňuje používat/prodat HW
 - Placená podpora: Software zdarma, prodej vlastních zkušeností a zákazníky placený vývoj požadovaných rozšíření/vlastností, ty jsou většinou k dispozici i všem ostatním
 - Dvojí licencování: Nabídka alternativní licence za peníze (např. alternativa GPL licence pro knihovny, když zákazník vyvíjí uzavřenou aplikaci)
 - Reklama: Využítí FOSS k šíření povědomí o společnosti/produktu
 - Placená rozšíření: Často výhodné, že složitý otevřený základ je díky FOSS vývoji stabilní a specializovaná rozšíření jsou vytvořena na míru zákazníkovi
- ▶ IBM: Minimálně vrstvy umožňující tvorbu aplikací otevřené

Příklady – HW výrobci

- Zisk z prodeje HW
 - Většina dodavatelů (skutečného) HW podporuje FOSS
 - Poskytují množství zásadních příspěvků a technologií
 - např. HP, IBM, Intel, Sun
 - Otevřenost systému často požadavkem pro realizaci obchodu
 - Množství proprietárních podpůrných aplikací portováno na Linux
 - Vestavná (embedded) zařízení
 - Mnoho podpory FOSS od výrobců zařízení
 - např. síťová úložiště (NAS), mobilní telefony a přístroje

Příklady - podpora

- Přes prodej podpory
 - Základní FOSS obchodní model
 - Jedním z prvních Cygnus (GCC, vývojové nástroje, knihovny)
 - Úspěch velmi záleží na úrovni znalostí a odborné zdatnosti
 - history of Cygnus in 'Open sources' is well worth a read
 - Varianty
 - Placená podpora a distribuce např. RedHat RHEL
 - Služby ve velkém např. velké kontrakty, konzultace
 - Záruka nezávislosti lock-in
 - Kódy jsou k dispozici, vždy lze objednat podporu
 - Klíčové je nalézt partnery s potřebnými znalostmi a schopnostmi
 - Většinou to znamená kontraktovat a platit ty, co SW vyvíjejí

open source

Další možnosti

- Placená rozšíření
 - OSS verze umožňuje získat trh a navrhnout a udržovat technologii
 - Rozšíření zásadní pro nasazení v produkčním prostředí
 - Ne všechny licence toto povolují
 - Příklad: Rozšíření o podporu Exchange od Novellu pro Evolution
- Dvojí licence: Prodej komerčních licencí
 - Důvod ke koupi neochota přijmout podmínky FOSS verze (GPL)
 - Příklady: MySQL databáze (licence ke komerčnímu použití) TrollTech QT library
- Ekonomika založená na Webu, organizaci obsahu a reklamě
 - Velký rozmach v posledních letech, výhradní zdroj pro některé FOSS projekty
 - Příklady: Buď reklamní proužky na hobby projektech nebo ve velkém
 - Mozilla Firefox a Google zisk přes US\$70M z vyhledávání v 2007
 - Je to udržitelné?

Různé formy řízení projektů

- Právo na rozhodování v podstatě vždy založené na míře osobních zásluh (meritokracie*)
- Často participují i firmy, ale členství je záležitostí osobností stejně jako většinou i autorství kódu. Obecně jednotlivec nemůže svádět své chyby na druhé, nese na trh svojí profesní čest
- Neexistuje jednotný (optimální) systém, vždy evoluce od založení projektu s přizpůsobováním požadavkům a možnostem
- Často řídicí výbor (steering committee) nebo (někdy) shovívavý diktátor (Linus), někdy rotující funkce/předsednictví
- Důležitá je komunikace, spolupráce ochota poslouchat a nalézt a podřídit se společné vizi
- meritokracie kuriózně původ slova z knihy Michaela Younga Rise of the Meritocracy (1958), kde norma byla IQ a společnost ve výsledku velmi nespravedlivá)

Transformace, revitalizace jako FOSS

- Původně uzavřené projekty uvolněny jako FOSS
 - Někdy jedna z mála možností, jak zachránit umírající projekt
 - Uvolnění, nákup společností nebo komunitou
- Příklady
 - Netscape navigator
 - stal se základem Mozilla
 - Blender 3D graphics tool
 - po bankrotu firmy byl na základě výzvy odkoupen za 100k EUR komunitou
 - Interbase database
 - Uvolněna Borlandem v 2000 pod MPL
 - Později projekt Borlandem zastaven, žije však dál jako Firebird
 - OpenOffice.org
 - StarOffice koupen Sun v roce 1999
 - Uvolněn pod dvojí licencí ale otevrřená verze (GO-OOo) živější

Časté chyby při FOSS vývoji

- Pozdní uvolňování verzí
 - The Cathedral and the Bazaar, Eric S. Raymond
- Požadování registrace pro stažení
- Všechny příspěvky publikovány pod jménem společnosti
- Nutnost vyřizování povolení pro začlenění každého příspěvku
- Zpřístupňování aplikace na základě verze
- Blokování a překážky přes použití patentů
- Dohody o utajení (NDAs)
- Speciální práva pro zaměstnance společnosti

open source

Literatura

- Open-Source Software Fachhochschule Augsburg Prof. Dr. Hubert Högl
- PROTECTING THE VIRTUAL COMMONS Self-organizing open source communities and innovative intellectual property regimes Ruben van Wendel de Joode, Hans de Bruijn, Michel van Eeten
- FOSS and Business, COMP8440: FOSSD Lecture 8 Andrew Tridgell
- Oficiální pozice IBM k rozvoji OSS a doporučení podpory OSS na vládní úrovni http://www.ibm.com/ibm/governmentalprograms/ipossw.html
- Chesbrough, H. W.: Why Companies Should Have Open Business Models. MIT Sloan Management Review